

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2011-2012 / ETAPA I
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii
- Timpul efectiv de lucru este de 60 de minute

Citește cu atenție textele care urmează, apoi notează, în grilă, răspunsul corect la întrebările date:

A. *Plimbarea de dimineață* este un tablou pictat de Thomas Gainsborough. Dimensiunile tabloului sunt 236 x 179 cm și se găsește la National Gallery, Londra.

În ***Plimbarea de dimineață*** (tabloul mai este intitulat: **Mr. și Mrs. William Hallett**), Gainsborough reușește să obțină un efect de desăvârșită eleganță și rafinement. Portretul dublu al tânărului cuplu este o dovadă a faptului că pictorul reușește să observe și să transpună apoi pe pânză cele mai delicate sentimente și impresii. În acest tablou desenul pare mai puțin fluid, compoziția, cel puțin la prima vedere, ne dă senzația de nesiguranță. Și totuși Gainsborough atinge cu această operă apogeul artei sale.

Latifundiarul William Hallett și soția acestuia, Elisabeth, au plecat la o plimbare. Un vânt ușor mișcă iarba și frunzele, în timp ce în fundal se risipește ceața dimineții. Privirile atente exprimă atât dinamism, cât și stabilitate. Grația și frumusețea doamnei Hallett sunt redată de Gainsborough cu ajutorul unei linii arcuite care îi desenează brațul. Frumusețea naturală, subtilă a tinerei femei este, de asemenea, oglindită pe chipul delicat, cu trăsături nobile. Veșmintele sunt redată cu foarte mare grijă și atenție pentru detalii. Rochia de mătase și șalul de muselină* flutură sub adierea ușoară a vântului. Cu aceeași grijă pictează Gainsborough coafurile celor două personaje și blana câinelui care le însoțește. Și totuși aceste fragmente, la fel ca și fundalul și veșmintele, sunt pictate cu trăsături de penel temperamentale, hotărâte și rapide. Grație acestei soluții plastice, tabloul emană poezia unei opere nefinisate care lasă loc imixtiunii privitorului. Dacă privim tabloul de la distanță, fețele par netede, aproape lustruite. Când ne apropiem însă, putem observa că ovalul lor a fost obținut cu ajutorul unor linii care ne poartă cu gândul la creștăturile specifice gravurilor. Gainsborough reușește să surprindă tinerețea și frumusețea tinerei perechi.

(Text preluat de pe site-ul <http://ro.wikipedia.org/wiki>)

*muselină, museline, s. f. țesătură de bumbac sau de mătase, subțire și străvezie, din care se confecționează îmbrăcăminte ușoară, perdele etc. ♦ Stofă de lână foarte fină.

1. Conform informațiilor prezentate în text, tabloul pictat de Thomas Gainsborough înfățișează:

- a. un cuplu tânăr, care se plimbă într-o dimineață;
- b. o câmpie în lumina dimineții;
- c. un câine care aleargă pe o câmpie, în bătaia vântului;
- d. un peisaj în care vântul mișcă frunzele și iarba.

2. Următoarea afirmație nu este corectă:

- a. Pictorul obține un efect de eleganță și rafinement prin tehnica folosită.
- b. Grație tehnicii pictorului, tabloul emană poezia unei opere nefinisate.
- c. Grația și frumusețea doamnei Hallett sunt redată cu ajutorul tehnicii gravurii.
- d. Fundalul și veșmintele sunt pictate cu trăsături de penel temperamentale, hotărâte și rapide.

3. Două indicii care susțin ideea că doamnei Hallett i se realizează un portretul de exterior sunt:

- a. rochia de mătase și șalul de muselină;
- b. chipul delicat, cu trăsături nobile;
- c. coafura și mișcarea brațului;
- d. privirea și mișcarea ierbii.

4. Tabloul intitulat *Plimbarea de dimineață* este considerat:

- a. capodopera lui Gainsborough;
- b. o operă nefinisată;
- c. o operă neterminată;
- d. o gravură.

5. Textul dat prezintă informații despre:

- a. întreaga operă a lui Thomas Gainsborough;
- b. un tablou al lui Thomas Gainsborough;
- c. tehnica folosită de pictor pentru majoritatea tablourilor sale;
- d. ecoul pe care l-a avut expunerea tabloului în rândul publicului.

6. Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria:

- a. netede, soția, ajutor, fluid;
- b. să obțină, tânăr, fapt, desen;
- c. fețe, par, imixtiune, nefinisate;
- d. latifundiar, imixtiune, fluid, temperamentale.

7. Apar numai cuvinte derivate în următoarea variantă de răspuns:

- a. pictor, desăvârșită, nesiguranță, transpună;
- b. grația, sentimente, impresii, adierea;
- c. nesiguranță, frumusețe, tinerețe, privitor;
- d. distanță, lustruite, creștăturile, tinerețea.

8. Un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvântului *hotărât* (cu trăsături de penel temperamentale, hotărâte și rapide) apare în varianta de răspuns:

- a. puternic;
- b. ezitant;
- c. gros;
- d. vag.

9. Apar numai cuvinte cu diftong în seria:

- a. adierea, ușoară, grație, acestei;
- b. cânelui, grație, reușește, linii;
- c. frumusețea, foarte, imixtiunii, privitorului;
- d. soția, aproape, poartă, adierea.

10. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

- a. lus-tru-i-te, poar-tă, cres-tă-tu-ri-le, spe-ci-fi-ce;
- b. pers-o-na-je, so-ți-a, sub-ti-lă, frag-men-te;
- c. per-so-na-je, flu-id, so-ția, fra-gmente;
- d. pri-vim, poe-zi-a, poa-rtă, frag-men-te.

B. După-amiază aceea nu părea să fie altfel decât atâtea altele. Deși era abia pe la începutul lui februarie, soarele ardea puternic, anormal și nesănătos. În casă caloriferele continuau să încălzească din plin, făcându-și dogmatic datoria hibernală, iar ferestrele nu puteau fi deschise din cauza mirosului înecăcios care pătrundea de afară inexplicabil și întotdeauna neprevăzut, apărând la cele mai diverse și iraționale ore.

Ca întotdeauna, apariția mirosului a fost semnalul și pretextul plecării de acasă. Desigur, ferestrele ar fi putut fi închise ermetic, aveam, perfecționat cu timpul, un întreg sistem de astupare impermeabilă a crăpăturilor și a găurilor de la cercevele, broaște, praguri, dar, ca întotdeauna, mai puternic decât sentimentul siguranței era neastâmpărul de a ieși cât mai repede din casă și din zona otrăvită, invazia olfactivă funcționând mereu ca un serios pretext de întrerupere a lucrului. De altfel, în mod ciudat, mirosul era mai slab afară decât înlăuntru; mai precis, înlăuntru fiind, îl bănuiai mult mai greu de suportat afară.

(Ana Blandiana, *Cele patru anotimpuri*)

11. Modul dominant de expunere din textul dat este:

- a. monologul narativ;
- b. monologul descriptiv;
- c. narațiunea;
- d. dialogul.

12. Pretextul plecării de acasă este:

- a. vremea însorită;
- b. căldura din casă;
- c. mirosul înecăcios;
- d. după-amiază de primăvară.

13. În text apare un narator:

- a. obiectiv;
- b. subiectiv;

- c. atât subiectiv, cât și obiectiv;
d. niciuna dintre variantele anterioare.

14. În secvența *Deși era abia pe la începutul lui februarie, soarele ardea puternic, anormal și nesănătos. apar, ca figuri de stil:*

- a. comparația și metafora;
b. epitetul și metafora;
c. epitetul și enumerația;
d. personificarea și epitetul.

15. Un element neobișnuit menționat în textul dat este:

- a. miroul înecăcios;
b. căldura caloriferelor;
c. ferestrele închise;
d. soarele arzător.

16. Apar numai cuvinte compuse în varianta de răspuns:

- a. după-amiaza, altele, altfel, deși;
b. după-amiaza, altfel, întotdeauna, desigur;
c. impermeabilă, altfel, deși, întotdeauna;
d. mirosul, decât, altfel, întrerupere.

17. Apar numai neologisme în varianta de răspuns:

- a. altfel, anormal, nesănătos, caloriferele;
b. anormal, inexplicabil, invazia, olfactivă;
c. neprevăzut, sistem, cercevele, praguri;
d. impermeabil, ieși, pretext, repede.

18. Cuvântul *inexplicabil* are:

- a. 12 litere și 12 sunete;
b. 11 litere și 12 sunete;
c. 12 litere și 13 sunete;
d. 12 litere și 11 sunete.

19. Verbul *a ieși* are altă valoare morfologică decât în textul dat în varianta de răspuns:

- a. Au ieșit primii din sală la sfârșitul spectacolului.
b. A ieșit al doilea la concurs.
c. Au ieșit la plimabre, pentru că afară era cald.
d. Oamenii ieșeau din catedrală cu lumânări.

20. Prima propoziție din text este:

- a. principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect exprimat;
b. principală, dezvoltată, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect inclus;
c. principală, simplă, afirmativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect subînțeles;
d. principală, dezvoltată, negativă, enunțiativă propriu-zisă, cu subiect exprimat.

C.

*Bătut din greu de vânturi și de jale
Și-nfrânt amar de toamne și de ploii,
Iată-mă iar pe drumurile goale –
Iată-mă iar, iubito, înapoi –*

*Par mult mai plin de gânduri de-astă dată
Și mult mai mult spre umbre mă îndrept.
Nu te mai caut în visuri, adorată,
Nici nu mai plâng de-acum. Sunt înțelept.*

*Astfel pricep că visurile-s sparte,
Că toată lupta asta e-n zadar,
M-aștept din zi în zi mai mult la moarte
Și trec prin cărți din ce în ce mai rar.*

*Din pacea caldă care mă-nconjoară,
Pentru nimic în lume, n-aș pleca.
Cât despre planurile multe-odinioară
Să le-implinesc acum tot n-aș putea.*

*Ce mari mi se păreau pe-atunci cocorii,
Ce fleacuri toate astea azi îmi par,
Nepăsător bat drumurile, norii
Și de iluzii nu mai am habar.*

.....
(Radu Stanca, *Autumnalia*)

21. Numărul propozițiilor din a patra strofă a poeziei este:

- a. patru;
- b. trei;
- c. cinci;
- d. șase.

22. Apare un raport de subordonare la nivelul frazei în varianta de răspuns:

- a. *Nepăsător bat drumurile, norii/Și de iluzii nu mai am habar.;*
- b. *M-aștept din zi în zi mai mult la moarte/Și trec prin cărți din ce în ce mai rar;*
- c. *Din pacea caldă care mă-nconjoară, /Pentru nimic în lume n-aș pleca;*
- d. *Par mult mai plin de gânduri de-astă dată/ Și mult mai mult spre umbre mă îndrept.*

23. Raportul sintactic dintre propozițiile secundare care apar în secvența: *Astfel pricep că visurile-s sparte,/Că toată lupta asta e-n zadar* este de:

- a. coordonare;
- b. subordonare;
- c. alăturare;
- d. interdependentă.

24. Verbul a părea din secvența: *Par mult mai plin de gânduri de-astă dată* este:

- a. copulativ;
- b. predicativ;
- c. auxiliar;
- d. auxiliar și copulativ.

25. În situațiile: 1. *visurile-s sparte*; 2. *Sunt înțelept* verbul a fi are, în ordine, valoare:

- a. 1. copulativ; 2. predicativ;
- b. 1. predicativ; 2. copulativ;
- c. 1. auxiliar; 2. copulativ;
- d. 1. copulativ; 2. copulativ.

26. Adjectivul din structura *Din pacea caldă care mă-nconjoară* are:

- a. sens propriu de bază;
- b. sens propriu secundar;
- c. sens figurat;
- d. nu are sens de sine stătător.

27. În versurile *Nepăsător bat drumurile, norii/ Și de iluzii nu mai am habar* apare, ca figură de stil:

- a. comparația;
- b. personificarea;
- c. repetiția;
- d. metafora.

28. Versurile din ultima strofă sugerează:

- a. modificarea atitudinii eului liric în raport cu lumea;
- b. imposibilitatea înțelegerii lumii;
- c. plictiseala provocată de trecerea timpului;
- d. frumusețea universului interior al creatorului.

29. Un aspect comun al textelor B și C este:

- a. prezentarea unui cadru natural;
- b. ilustrarea relației dintre om și universul exterior;
- c. ilustrarea modului în care este perceput universul exterior de un personaj, respectiv de eul liric;
- d. crearea unor imagini artistice care se referă la universul interior.

30. Următoarea afirmație este corectă:

- a. Textele A, B și C evidențiază sensul figurat al cuvântului „plimbare”.
- b. Textele A și B transmit informații referitoare la un moment al zilei;
- c. Textul A prezintă imagini artistice ale unui cadru exterior.
- d. Textele B și C urmăresc sensibilizarea cititorului.